

Inhoudelijk jaarverslag 2005 van de Vereniging voor Volksgezondheid en Wetenschap (V&W)

Inleiding

De Vereniging voor Volksgezondheid & Wetenschap biedt een wetenschappelijk forum voor vraagstukken op het terrein van de volksgezondheid. De belangrijkste instrumenten daarvoor zijn het Tijdschrift voor Gezondheidswetenschappen (TSG), het jaarlijkse Nederlandse Public Health Congres, en de Volksgezondheidsprijs. Daarnaast heeft V&W een traditie van het organiseren van een Studium Generale.

Activiteiten

Tijdschrift voor Gezondheidswetenschappen (TSG)

De Vereniging voor Volksgezondheid en Wetenschap (V&W) is in 1985 opgericht om TSG, toen nog Tijdschrift voor Sociale Geneeskunde, in de lucht te houden. V&W was toen de enige eigenaar van het blad. In 1997 is hier verandering opgetreden, toen de Nederlandse Vereniging voor Preventieve Gezondheidszorg (NVPG) mede-eigenaar is geworden. In die tijd is ook de naam van het tijdschrift veranderd in Tijdschrift voor Gezondheidswetenschappen en is de uitgave van het blad in handen gekomen van BSL (1998).

In 2004 verkeerde het TSG in een financieel moeilijke positie toen een groot deel van de abonnees wegviel, doordat de NVPG (Nederlandse Vereniging voor Preventie en Gezondheidsbevordering) het collectieve abonnement op TSG verruilde voor een collectief abonnement op het nieuwe tijdschrift G. In het licht hiervan vond begin 2005 een bijeenkomst plaats met verschillende betrokken partijen over de verdere exploitatie van TSG. Tijdens deze bijeenkomst werd brede steun uitgesproken voor behoud van TSG, als Nederlandstalig wetenschappelijk tijdschrift op het terrein van de volksgezondheid en gezondheidszorg. Om het tijdschrift ook in de toekomst te kunnen behouden, werd besloten te proberen kennisinstituten en afdelingen van universiteiten op dit onderzoeksterrein bulkabbonementen te laten afnemen, ter financiering van een deel van de exploitatie van TSG. Een groot aantal instituten besloot tot zo'n bulkabbonement. Deze instituten waren AMC/SG, RIVM, Tranzo, Erasmus MC, TNO-PG, Trimbos, NIVEL en GGD Nederland. Daarnaast werd het bij ZonMw ingediende subsidieverzoek ten behoeve van het TSG gehonoreerd met een bedrag van € 15.000,- per jaar voor de jaren 2005-2008. Als tegenprestatie zal het TSG regelmatig stukken publiceren over de ZonMw activiteiten van het programma Academische Werkplaatsen.

Het redactiesecretariaat van TSG was evenals in 2004 in handen van de heer Ko Bazen. V&W heeft in TSG de beschikking over een pagina voor verenigingsnieuws. Op deze pagina zijn in 2005 verenigingsmededelingen gedaan en is verslag gedaan van activiteiten (TSG-1: pag. 64, TSG-3: pag. 178, TSG-4: pag. 254, TSG-6: pag. 386, TSG-7: pag. 450, TSG-8: 518).

Nederlandse Public Health Congres 13 en 14 april 2005

Als thema van dit tweede gezamenlijke tweedaags congres werd gekozen: "Preventie, je leve(n) lang". Op dit congres gaat de aandacht uit naar volksgezondheidsthema's waar onderzoek, beleid en praktijk elkaar ontmoeten en kunnen ondersteunen. De doelgroep zijn beleidsmedewerkers, bestuurders, onderzoekers, patiëntenvertegenwoordigers, zorgverzekeraars en alle anderen die werkzaam zijn op of interesse hebben in het brede werkerterrein van de Volksgezondheid (Public Health/Openbare Gezondheidszorg). Over de onderwerpen: in elke levensfase draagt preventie bij aan verlenging van de gezonde en totale levensduur. Het aanbod is voor elke levensfase dan ook verschillend. Bij 0 -12 jarigen gaat het bijv. om vaccinatieprogramma's, vroegtijdige onderkenning van ontwikkelingsstoornissen en opvoedingsondersteuning. Bij de jeugd en jongvolwassenen gaat het erom slechte leefstijlen zoals tabak- en alcoholgebruik en ongezonde voeding aan te pakken. In

de volwassen levensfase gaat het o.a. om primaire en secundaire preventie van kanker, hart- en vaatziekten, depressie en werkstress. In de oudere levensfase daarentegen gaat het ook om het tijdig onderkennen en omgaan met chronische aandoeningen alsmede om preventie van eenzaamheid en intramurale opname. Op 13 april werd bekend gemaakt wie de winnaar van de Volksgezondheidsprijs 2005 was en op 14 april de winnaar van de Stimuleringsprijs OGZ 2005. Tijdens het congres was er een gevarieerd programma op beide middagen, waarin de resultaten van onderzoeksprojecten en praktijkprojecten werden gepresenteerd en bediscussieerd. In totaal ging het om circa 70 thematisch geordende vrije presentaties en nog eens 11 workshops. De thema's van de presentaties en workshops waren: infectieziekten, gezond gedrag, gezondheidsverschillen, jeugd en gezondheid, lokaal gezondheidsbeleid, screening, gemeenten en preventie, opleiding, kennis voor beleid, arbeid en ouderen, volksgezondheid, depressiepreventie, preventie van hart- en vaatziekten, en opvoeding en gezondheid. Er waren bijna 700 deelnemers op beide dagen.

In 2005 is verder gewerkt aan de voorbereiding van het congres in 2006. Dit heeft plaatsgevonden op 11 en 12 april wederom in de Doelen te Rotterdam.

Studium Generale Volksgezondheid

Het IVO organiseerde op 26 mei 2005 samen met de Vereniging Volksgezondheid & Wetenschap (V&W) een discussiebijeenkomst over de samenwerking tussen de huisarts en de verslavingszorg op het terrein van alcoholproblematiek. Aanleiding was de verschijning van het rapport 'Laagdrempelige screening en behandeling van alcoholproblematiek in de huisartsenpraktijk' over een samenwerkingsproject tussen het IVO, BoumanGGZ (voorheen DeltaBouman Verslavingszorg) en een viertal huisartsgroepen in Rotterdam en omgeving. In dat project werden door deskundigen van BoumanGGZ spreekuren voor alcoholproblematiek verzorgd in deze huisartspraktijken. Het seminar in het WTC te Rotterdam werd bezocht door ruim 40 medewerkers van verslavingszorg, huisartsen en andere belangstellenden. Er werden vier korte inleidingen gegeven, door achtereenvolgens de projectleider Harrie Jansen (socioloog, projectleider IVO), Betty Balm (sociaal-psychiatrisch verpleegkundige BoumanGGZ), Ben Ponsioen (huisarts Brielle) en Eveline Rietdijk (psycholoog, hoofd ambulante behandeling BoumanGGZ). Op 9 november vond in samenwerking met het RIVM een bijeenkomst plaats met als thema 'Kosteneffectiviteit van Preventie'. De gezondheidszorg moet bijdragen aan het voorkómen van vermijdbare sterfte, het terugdringen van vermijdbare gezondheidsverschillen en mensen helpen zo lang mogelijk gezond te blijven. In het licht van de sterk stijgende kosten van de gezondheidszorg, speelt (kosten)effectiviteit een steeds belangrijker rol bij de verantwoording van lopend beleid en de onderbouwing van nieuw beleid. Daarom is inzicht in de kosten-effectiviteit van zorg en preventieve interventies van groot belang. In deze seminar werden drie presentaties gegeven. In de eerste presentatie werd ingegaan op kosteneffectieve preventieve interventies die nog niet systematisch in Nederland zijn ingevoerd, en hiermee dus kansen bieden voor het beleid. In de tweede presentatie werd ingegaan op de kosteneffectiviteit van gezond gedrag. De derde ging over doelmatigheid van valpreventie bij ouderen.

Volksgezondheidsprijs

Op 13 april kreeg NIVEL-onderzoeker dr. Julia van Weert de Volksgezondheidsprijs 2004 overhandigd. Zij kreeg deze prijs voor haar onderzoek naar de invloed van 'snoezelen' op de kwaliteit van leven van dementerende verpleeghuisbewoners, de Volksgezondheidsprijs 2004. Uit het onderzoek van Van Weert blijkt onder andere dat verzorgenden die met demente verpleeghuisbewoners snoezelen betere zorg leveren, dat bewoners en snoezelende verzorgenden meer en ook positiever met elkaar communiceren en meer met elkaar lachen. Snoezelende verzorgenden corrigeren bewoners minder, en gaan mee in hun belevingswereld, ook al komt die niet overeen met de werkelijkheid. Bewoners hebben minder last van negatief gedrag, zoals agressie of depressie, en verzorgenden zijn meer tevreden met hun werk en ervaren minder stress. Door te snoezelen gaan zowel bewoners als verzorgenden aangenamer door het leven.

Nederlandse Public Health Federatie (NPHF)

In 2005 was Henk Garretsen, voorzitter van V&W, tevens lid van het NPHF bestuur. De vertegenwoordiger vanuit V&W, Fons Blankendaal, heeft in 2005 aan de vergaderingen van 17 maart en 29 september van de federatieraad deelgenomen. Het secretariaat van de Nederlandse Public Health Federatie was in 2005 ondergebracht bij Desiree Davidse, die tevens het secretariaat van V&W verzorgt.

Interne organisatie

Bestuurssamenstelling

Het dagelijks bestuur van V&W was op 01/01/2005 als volgt samengesteld: H. Garretsen (voorzitter), J. Jansen (penningmeester V&W/JPHS), H. van de Mheen, J. Schuit, F. Blankendaal, I. Thien (secretaris V&W) en L. van Dijk.

Het Algemeen Bestuur was op 01/01/05 als volgt samengesteld: H. van Oers, E.F. van Beeck, K. Stronks, S. Buijs, M.C.H. Donker, I. Joung, P.J. Kroon, A.J.P. Schrijvers, en A. Wiegersma.

Het DB is in 2005 zes keer bijeengekomen. De ALV is via de website op de hoogte gesteld van de stand van zaken. In juni 2005 stelde het DB voor om het AB in zijn huidige vorm op te heffen. Ter vervanging van en om invulling te geven aan de behoefte van het DB om bepaalde zaken te kunnen voorleggen aan een wat bredere groep betrokkenen, besloot het DB een klankbordgroep, zonder bestuurlijke verantwoordelijkheden, in het leven te roepen om bestuurlijke en strategische zaken rond het invullen en uitvoeren van de forumfunctie van V&W te kunnen bespreken met een aantal representatieve personen uit de wereld van wetenschap, beleid en praktijk van de volksgezondheid. Leden van de klankbordgroep zijn: mw.dr. K. Stronks, dr. A. Wiegersma, drs P.J. Kroon, Prof.dr.ing. H. van Oers, Prof.dr. P. Cuijpers, Mw.dr. M. Janssens, drs. M. van den Berg, en Prof.dr. M.C.H. Donker.

Secretariaat V&W

Per 1 januari 2005 was het secretariaat gevestigd in een filiaal van het NIVEL aan de Jacobsstraat 6 te Utrecht. Op 15 juni verhuisde het NIVI naar een nieuw pand aan de Otterstraat, het secretariaat verhuisde mee.

V&W beschikt over een website, waar onder meer activiteiten van de vereniging worden aangekondigd (<http://www.verenigingvenw.nl>).

Ledenaantal

In 2004 had V&W 489 gewone leden, 49 studenten en 16 donateurs. Op dit moment zijn het er resp. 376, 73 en 13. Dit betekent een daling van 113 gewone leden, een stijging van 24 studentleden terwijl het aantal donateurs met 3 is gedaald.